

Anexo III. Modelo de programación de proba libre de módulos profesionais

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
27006528	CIFP AS MERCEDES	Lugo	2012/2013

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
ENA	ENERXÍA E AUGA	CSENA01	EFICIENCIA ENERXÉTICA E ENERXÍA SOLAR TÉRMICA	Superior	Ordinario

Módulo profesional

Código MP	Nome	Horas
MP0352	Configuración de instalaciones solares térmicas	107

Profesorado responsable

María del Camino Mourenza Díaz

Índice

Rexenerar co cursor no índice e premendo F9 (actualizar campos)

1.	Identificación da programación	1
	Centro educativo.....	1
	Ciclo formativo	1
	Módulo profesional	1
	Profesorado responsable.....	1
2.	Resultados de aprendizaxe e criterios de avaliación	3
2.1	Primeira parte da proba	3
2.1.a	Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan.....	3
2.1.b	Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos resultados de aprendizaxe por parte do alumnado	3
2.2	Segunda parte da proba	4
2.2.a	Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan.....	4
2.2.b	Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos resultados de aprendizaxe por parte do alumnado	4
3.	Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación.....	5
4.	Características da proba e instrumentos necesarios para o seu desenvolvemento	6
4.1	Primeira parte da proba	6
4.2	Segunda parte da proba	6

2. Resultados de aprendizaxe e criterios de avaliación

2.1 Primeira parte da proba

2.1.a Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultados de aprendizaxe do currículo
RA1. Avalía o potencial solar dunha zona relacionando as posibilidades de implantación de instalacións solares coas necesidades enerxéticas
RA2. Elabora anteprojectos de instalacións solares térmicas e fotovoltaicas, para o que analiza a súa viabilidade, e determina neles as características xerais dos equipamentos e dos elementos.
RA3. Configura instalacións solares térmicas, para o que identifica e dimensiona os equipamentos e os elementos
RA4. Elabora documentación técnica complementaria de proxectos de instalacións solares térmicas, e xustifica as solucións adoptadas.

2.1.b Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos resultados de aprendizaxe por parte do alumnado

Criterios de avaliación do currículo
<ul style="list-style-type: none">
– CA1.1. Definíronse as necesidades enerxéticas xerais de cada tipo de usuarios.
– CA1.2. Cuantificouse a enerxía eléctrica para subministrar, así como a enerxía térmica para calefacción, climatización e auga quente sanitaria.
– CA1.3. Analizáronse as posibilidades de subministración de enerxías convencionais (electricidade, gas natural, gasoil, etc.).
– CA1.4. Medíronse os parámetros de radiación solar utilizando os instrumentos adecuados.
– CA1.5. Determináronse os parámetros de radiación solar nas táboas existentes.
– CA1.6. Valoráronse as posibilidades técnicas e legais para realizar unha instalación solar térmica e fotovoltaica, dependendo da súa localización e do tipo de edificio.
– CA1.7. Determináronse os criterios para a elección dunha determinada configuración dunha instalación solar térmica e fotovoltaica.
<ul style="list-style-type: none">
– CA2.1. Identificouse a achega da enerxía solar ás necesidades enerxéticas do usuario.
– CA2.2. Seleccionouse o emprazamento idóneo.
– CA2.3. Determináronse as características dos elementos e dos compoñentes dos circuitos da instalación solar térmica ou fotovoltaica.
– CA2.4. Efectuouse un orzamento orientativo dunha instalación solar térmica ou fotovoltaica, e considerouse a súa amortización.
– CA2.5. Analizouse o marco administrativo e normativo referente ás instalacións solares.
– CA2.6. Identificáronse os trámites administrativos locais e autonómicos para a realización dunha instalación solar.
– CA2.7. Identificouse a documentación necesaria para solicitar a autorización da instalación.
– CA2.8. Clasificáronse as actuacións pertinentes para a obtención de axudas financeiras.
<ul style="list-style-type: none">
– CA3.1. Seleccionáronse os elementos, os equipamentos, os compoñentes e os materiais consonte a tecnoloxía estándar do sector e as normas de homologación.
– CA3.2. Determináronse as características dos elementos, os equipamentos, os compoñentes e os materiais a través de cálculos, utilizando manuais, táboas e programas de cálculo informatizado.
– CA3.3. Comparáronse os cálculos realizados cos doutra instalación de funcionamento óptimo.
– CA3.4. Determinouse a compatibilidade entre os elementos da instalación solar e os das instalacións auxiliares.

- CA3.5. Efectuouse unha análise do custo, da subministración e da intercambiabilidade para a elección de compoñentes.
- CA3.6. Estudáronse as posibles configuracións de instalacións solares térmicas

- CA4.1. Seleccionáronse os criterios tecnolóxicos, normativos e estratéxicos na pre-paración de memorias, informes e manuais.
- CA4.2. Identificáronse os puntos críticos da instalación e quedaron reflectidos na documentación elaborada.
- CA4.3. Determináronse as dimensións e as especificacións das partes da instalación solar térmica empregando procesos de cálculo recoñecidos.
- CA4.4. Efectuouse unha análise funcional da instalación solar térmica.
- CA4.5. Formalizouse o manual de seguridade e protección atendendo ao tipo de edificio.
- CA4.6. Definíronse as operacións de vixilancia e mantemento segundo a regulamentación.
- CA4.7. Especificáronse os automatismos para empregar na instalación solar térmica.
- CA4.8. Redactáronse informes e memorias mediante aplicacións informáticas

2.2 Segunda parte da proba

2.2.a Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultados de aprendizaxe do currículo
RA5. Representa instalacións solares térmicas debuxando esquemas, planos de detalle e isometrías mediante aplicacións de deseño asistido por computador.
RA6. Elabora orzamentos de instalacións solares térmicas nos que se describan, se midan e se valoren as partidas correspondentes
RA7. Elabora estudos de seguridade da montaxe de instalacións solares térmicas, tendo en conta a relación entre os riscos asociados e as medidas para a súa prevención.

2.2.b Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos resultados de aprendizaxe por parte do alumnado

Criterios de avaliación do currículo
<ul style="list-style-type: none"> – CA5.1. Identificouse a información necesaria para o levantamento de planos directamente da edificación ou do proxecto de edificación. – CA5.2. Identificáronse os puntos e os accidentes máis singulares existentes no edificio, e reflectíronse nos planos. – CA5.3. Efectuáronse esbozos das partes da instalación solar térmica. – CA5.4. Realizáronse os planos usando a simboloxía normalizada. – CA5.5. Formalizouse unha listaxe de materiais que inclúa os códigos e as especificacións dos elementos do proxecto. – CA5.6. Elaboráronse os planos mediante aplicacións informáticas de deseño asistido
<ul style="list-style-type: none"> –CA6.1. Identificáronse as referencias comerciais, os códigos e as especificacións técnicas dos elementos do proxecto no proceso de preparación do orzamento. – CA6.2. Detalláronse os prezos unitarios e totais dos materiais e dos equipamentos. – CA6.3. Establecéronse os prezos totais de cada partida e do conxunto da instalación – CA6.4. Establecéronse os gastos de man de obra do persoal que intervéñ na instalación. – CA6.5. Aplicáronselles ás partidas os gastos xerais, o beneficio industrial e o imposto sobre o valor engadido.

- CA7.1. Identificáronse os riscos mecánicos do proceso de montaxe da instalación.
- CA7.2. Identificáronse os riscos térmicos que se poidan orixinar.
- CA7.3. Identificáronse os riscos eléctricos asociados aos circuitos.
- CA7.4. Identificouse a normativa de seguridade aplicable á montaxe dunha instalación solar térmica.
- CA7.5. Identificáronse os equipamentos de protección individual.
- CA7.6. Determináronse os criterios de control de calidade para establecer no proceso de montaxe da instalación.
- CA7.7. Determináronse os criterios de control e protección ambiental para establecer no proceso de montaxe da instalación.

3. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Necesidades enerxéticas en edificios. Consumos enerxéticos: eléctricos (enerxía eléctrica, potencia eléctrica e factor de simultaneidade), de auga e de gas. Toma de datos dunha instalación tipo a partir das facturas de electricidade, gas, gasóleo, auga, etc. Análise do tipo de portas e pechamentos exteriores, illamento térmico de paredes, chans e teitos.

Factores de emprazamento de instalacións solares: o sol como fonte de enerxía.

Potencial solar dunha zona: táboas e sistemas de medidas.

Parámetros básicos para a determinación do potencial solar dunha zona: altitude, latitude, climatoloxía e irradiación.

Estudos técnicos de localización e orientación para a realización de instalacións solares.

Topografía do terreo, distancias entre captadores, perdas por sombras, inclinación e orientación.

Normativa de aplicación de instalacións solares.

Instalación solar térmica: compoñentes; descrición das partes.

Tipos de instalacións solares térmicas: para refrixeración, calefacción, climatización, AQS, piscinas, etc.

Instalación solar fotovoltaica: elementos que a compoñen.

Tipos de instalación solar fotovoltaica: illadas e conectadas á rede.

Estudos económicos e financeiros dunha instalación solar.

Normativa de aplicación de instalacións solares.

Normativa autonómica e ordenanzas municipais: trámites administrativos, documentación administrativa, axudas financeiras e convocatorias.

Elaboración de anteproxectos de instalacións solares térmicas para calefacción, refrixeración, climatización, AQS, piscinas, etc. Elaboración dun anteproxecto dunha instalación solar fotovoltaica.

Conceptos e magnitudes básicas: irradiación solar, altitude, latitude, etc.

Partes dunha instalación solar térmica.

Descrición de equipamentos e elementos constituíntes dunha instalación solar térmica: captadores, circuito primario e secundario, intercambiadores, depósitos de acumulación, depósitos de expansión, bombas de circulación, tubaxes, purgadores, caudalímetros, válvulas e elementos de regulación.

Instalacións térmicas auxiliares e de apoio. Normativa.

Proceso de cálculo dunha instalación solar térmica consonte a normativa.

Programas de cálculo para configuración de instalacións solares.

Sobre unha instalación tipo, configuración da instalación solar térmica para calefacción, refrixeración, climatización, AQS ou piscina, dimensionando todos os elementos necesarios para o seu correcto funcionamento, incluíndo planos de detalle para a execución das instalacións

Proxectos: documentos e partes.

Memorias e informes técnicos: criterios estratéxicos e tecnolóxicos; puntos críticos.

Manuais de seguridade e protección.

Manual de mantemento.

Programas de cálculo para elaboración de documentación.

Sobre unha instalación tipo, elaboración de toda documentación técnica da instalación solar térmica para calefacción, refrixeración, climatización, AQS e piscina.

Regulamentación e documentos recoñecidos.

Datos que interveñen.

Planos: tipos.

Simbología hidráulica e eléctrica.

Debuxo asistido por computador.

Definición de partidas.

Referencias e códigos comerciais

Concepto de prezo unitario de materiais e man de obra.

Conceptos de orzamento de execución material, gasto xeral, beneficio industrial e imposto sobre o valor engadido.

Programas de cálculo para elaboración de orzamentos.

Sobre unha instalación tipo, elaboración dos orzamentos da instalación solar térmica para calefacción, refrixeración, climatización, AQS e piscina.

Técnicas de seguridade para montaxe ou mantemento de instalacións solares térmicas.

Risco: definición e identificación.

Avaliación de riscos. Elección de medidas. Implantación de medidas de seguridade nestas instalacións.

Normativa de aplicación.

Equipamentos de protección individual: traballos en altura e outros riscos.

Técnicas de protección ambiental.

Lexislación ambiental.

Calidade: sistemas, criterios e control.

Sobre unha instalación tipo, elaboración dos estudos de seguridade da instalación solar térmica para calefacción, refrixeración, climatización, AQS e piscina.

4. Características da proba e instrumentos necesarios para o seu desenvolvemento

4.1 Primeira parte da proba

A proba será escrita e consistirá na resolución de varias cuestións teóricas. Esta primeira parte da proba calificarase de 0 a 10 puntos, terá carácter eliminatorio. Para a súa superación as persoas candidatas deberán obter unha puntuación igual ou superior a 5 puntos. Duración máxima: 1 hora 40 minutos. O instrumento necesario para a realización da proba será un bolígrafo.

4.2 Segunda parte da proba

A proba será escrita e consistirá na resolución de varios exercicios ou cuestións prácticas. Esta parte da proba calificarase de 0 a 10 puntos, terá carácter eliminatorio. Para a súa superación as persoas candidatas deberán obter unha puntuación igual ou superior a 5 puntos. As persoas que non superen a primeira parte da proba serán cualificadas cun cero nesta segunda parte. Duración máxima: 2 horas.

Os instrumentos necesarios para a realización da proba serán un bolígrafo, unha calculadora non programable,escalímetro e escuadra e cartabón.